

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 073 10/99-2406
Signatura: bg3cs107

Oblastní pracoviště č. 7 České Budějovice
Okresní pracoviště Jindřichův Hradec

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola, Janderova 160/II, 377 01 Jindřichův Hradec
Identifikátor ředitelství:	600 060 454
IZO:	107 721 121
Ředitel školy:	Mgr. Jaroslav Kozlovský
Zřizovatel:	Město Jindřichův Hradec, Masarykovo nám. 168/II, PSČ 377 01
Príslušný školský úřad:	ŠÚ Jindřichův Hradec, Sládkova 319/III, PSČ 377 01
Termín inspekce:	12. - 13. duben 1999
Inspektoři:	Mgr. Arnošt Punčochář - vedoucí týmu Mgr. Ivana Neumannová Mgr. František Sedláček
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní zprávě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Učební plán školy, tematické plány vyučujících sledovaných předmětů, hospitační záznamy vedení školy, třídní knihy, žakovské knížky, písemné práce žáků, klasifikační záznamy učitelů, záznamy z provedených hospitací.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Sledované předměty jsou vyučovány v běžných kmenových učebnách. Pro výuku českého jazyka, anglického jazyka a matematiky jsou tyto učebny svým vybavením postačující, pro výuku fyziky, chemie a přírodopisu nevyhovují. Učitelům chemie, fyziky a přírodopisu znesnadňuje práci soustavné přenášení veškerých pomůcek

a žákovských souprav mezi kabinety a učebnami. Pro demonstrační pokusy, frontální a laboratorní práce žáků nejsou k dispozici vhodné pracovní stoly, tekoucí voda a rozvod elektrického proudu nízkého napětí.

Učebními pomůckami, žákovskými soupravami a didaktickou technikou je škola vybavena v potřebném množství a sortimentu. Žáci používají pro školní výuku i domácí přípravu vhodné učebnice, které jsou opatřeny schvalovacími doložkami MŠMT ČR.

Materiálně technické podmínky pro výuku českého jazyka, anglického jazyka a matematiky jsou průměrné, pro výuku fyziky, chemie a přírodopisu podprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Výuka probíhala v prostorných, dobře osvětlených a větratelných učebnách, které jsou vytápěny na přiměřenou teplotu. Klid v některých učebnách je narušován hlukem z blízkého parkoviště motorových vozidel. Učebny jsou vybaveny vhodným nábytkem, který rozměrově odpovídá tělesnému vzrůstu žáků. Výzdoba učeben i ostatních interiérů školy působí esteticky, ve všech prostorách školy je udržována čistota a pořádek.

Navštívené vyučovací hodiny sledovaných předmětů se vyznačovaly přátelským vztahem mezi učiteli a žáky. Použité vyučovací metody a organizace činností v hodinách převážně odpovídaly psychohygienickým požadavkům vyučování.

Organizace vyučování respektuje psychohygienické zásady, přestávky mezi vyučovacími hodinami jsou zařazovány v délce stanovené příslušným předpisem.

Škola umožňuje žákům stravování ve školní jídelně, pitný režim si žáci zajišťují individuálně.

Vzhledem k tomu, že do většiny učeben není zavedena voda, mají žáci i pracovníci školy méně vhodné podmínky pro osobní hygienu.

Psychohygienické podmínky pro výuku lze celkově hodnotit jako průměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Českému jazyku na 1. stupni, matematice, fyzice, chemii a přírodopisu vyučují pouze odborně i pedagogicky způsobilí učitelé.

Anglickému jazyku na 1. stupni vyučuje pedagogicky způsobilá učitelka, která nemá pro výuku tohoto předmětu odbornou způsobilost. Na 2. stupni je anglický jazyk vyučován odborně a pedagogicky způsobilou učitelkou.

Personální podmínky pro výuku sledovaných předmětů jsou spíše nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Kontrolou záznamů v třídních knihách, poznámkových sešitů žáků a tematických plánů učitelů bylo zjištěno, že osnovy sledovaných předmětů jsou plněny.

Laboratorní práce doporučené učebními osnovami některých předmětů jsou v plné míře prováděny v chemii a přírodopisu, v omezené rozsahu jsou plněny v předmětu fyzika.

Učební osnovy sledovaných předmětů jsou vyučujícími plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Anglický jazyk

Společným rysem sledovaných hodin byla účinná motivace, z níž vyplýval zájem a aktivita žáků. Výuka byla vhodně směřována k rozvoji řečových dovedností, rozšíření

a upevnění slovní zásoby. Učitelky používaly vhodné pomůcky a magnetofonové nahrávky. Ve všech hodinách byla dobrá pracovní kázeň, jednotlivé činnosti byly vhodně zařazovány a plynule na sebe navazovaly. Ve čtvrtém ročníku učitelka minimálně využila angličtinu v běžné komunikaci se žáky, v šestém a sedmém ročníku byl komunikaci vyučující se žáky v cizím jazyku věnován podstatně větší prostor. Výslovnost žáků byla dobrá, znalost slovní zásoby také.

Písemnému projevu žáků je učitelkami věnována přiměřená pozornost.

Výuka anglického jazyka má spíše nadprůměrnou úroveň.

Český jazyk

Hospitace proběhly celkem v 7 vyučovacích hodinách na 1. stupni školy v jazykovém vyučování, psaní, čtení a literární výchově.

Většina sledovaných hodin měla promyšlenou stavbu, pracovní činnosti na sebe plynule navazovaly. Tempo práce odpovídalo schopnostem a potřebám žáků. Ve výuce nebyly přesně vymezeny hranice mezi učivem mluvnice, slohu a literární výchovy. Tento způsob výuky u žáků vhodně podporoval vědomí propojenosti jazyka se stylistickými a literárními prvky. Učitelky zařazovaly průběžné opakování a procvičování dříve probíraného učiva. Dbaly na rozvíjení čtenářských dovedností a osvojování správných pracovních návyků. Úměrně k věku žáků volily přiměřené metody a formy práce. Pestrou paletou zajímavých a promyšlených forem práce se vyznačovaly hodiny v I.E a II.A. Výuka probíhala v přátelské a vstřícné atmosféře. Průběžnými pochvalami a povzbuzováním učitelky vhodně přispívaly k pozitivní motivaci žáků. Tento rys byl nejvíce patrný ve vnitřním klimatu vyrovnávací třídy III.B. Dílčí nedostatky byly shledány v hodinách vedených učitelkami s krátkou pedagogickou praxí. Týkaly se především zvolených frontálních metod a forem práce, které jsou pro žáky málo efektivní.

Učitelky provádějí důsledně a pravidelně opravy písemných projevů žáků.

Kvalita výuky českého jazyka byla hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Chemie

Program obou hodin vycházel z demonstračních pokusů, z jejich pozorování a vyhodnocení. Kázeň žáků, jejich snaha o uplatnění dosud získaných znalostí a vědomostí spolu s dobře připraveným a provedeným výkladem učitelky, vytvářely příznivé pracovní prostředí. Zápis stručných poznámek byl vhodnou příležitostí k zopakování a doplnění nových poznatků.

K datu hospitace byly provedeny dvě laboratorní práce, o nichž nejsou vedeny samostatné zápisy, ale jsou součástí poznámek žáků. Vzhledem k odlišnému způsobu práce žáků při této činnosti bude lépe vést záznamy samostatně.

Výuka chemie má spíše nadprůměrnou úroveň.

Přírodopis

Sledované hodiny se vyznačovaly svižným pracovním tempem. Učitelky vhodně aktivizovaly všechny žáky a plně je zapojily do činností v hodině. Pozornost žáků, snaha o uplatnění a využití získaných znalostí a velmi dobrá spolupráce vyučujících se žáky vedly k vytvoření oboustranně vstřícného pracovního prostředí. Výuka byla dobře zajištěna vhodnými pomůckami. Průběžné hodnocení činnosti žáků bylo učitelkami vedeno motivujícím způsobem.

O úrovni písemných záznamů žáků mají učitelky velmi dobrý přehled. Laboratorní práce jsou vypracovány a řádně vyhodnoceny.

Úroveň výuky přírodopisu je spíše nadprůměrná.

Matematika

Během inspekce byly hospitovány celkem 4 vyučovací hodiny matematiky na 2. stupni školy. Některé z těchto sledovaných hodin byly určeny pro vypracování písemné kontrolní práce, eventuálně bylo provedeno vyhodnocení a oprava kontrolní práce zpracované v předcházející hodině.

Úlohy zařazené do kontrolních prací reprezentovaly učivo, které bylo probíráno v souladu s učebními osnovami, bylo dostatečně zopakováno a procvičeno. Zadáním úloh různé obtížnosti byla dána možnost úspěšného řešení žákům nejen talentovaným, ale i méně nadaným. Žáci přistupovali ke zpracování kontrolní práce zodpovědně, pracovali pozorně a soustředěně.

Vyhodnocení a oprava zpracované kontrolní práce bylo provedeno správně. Práce byla hodnocena bodovým systémem s přiměřenou náročností. Učitelka provedla celkové hodnocení úspěšnosti třídy i individuální úspěšnosti jednotlivých žáků. Vlastní oprava práce proběhla se zaměřením na učivo, které žáci plně nezvládli, vhodně při ní bylo využito spolupráce žáků ve dvojicích. Závěrečná část této vyučovací hodiny však nebyla zcela efektivně využita.

Sledovaná výuka matematiky v 9. ročníku byla vedena po věcné stránce zcela správně. Jednotlivé činnosti na sebe plynule navazovaly, výběr řešených úloh i zvolené pracovní tempo odpovídaly schopnostem žáků. Učitelka kladla důraz na přesnost a úplnost řešení zadaných úloh, byla se žáky v neustálém kontaktu a poskytovala jim průběžně individuální radu a pomoc. K činnostem byli žáci vhodně motivováni, pracovali pozorně a soustředěně, práce žáků a její výsledky byly učitelkou vhodným způsobem hodnoceny. V hodině převládala metoda frontální práce, pestřejší výběr vyučovacích metod by napomohl vyšší efektivitě vyučovací hodiny.

Domácí písemné práce jsou žákům zadávány ve vhodné frekvenci a přiměřeném rozsahu, učitelkami jsou pravidelně a pečlivě opravovány. Poznámkové sešity žáků svědčí o tom, že učivo matematiky je probíráno v potřebném rozsahu i obsahu a je řádně procvičováno. Úpravě zápisů a přesnosti i pečlivosti rýsování v pracovních sešitech žáků by měly učitelky matematiky věnovat větší pozornost.

Na základě uvedených zjištění je úroveň výuky matematiky na 2. stupni školy celkově hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Fyzika

Hospitovány byly celkem 3 vyučovací hodiny fyziky v 6., 7. a 8. ročníku.

Výuka v 6. ročníku měla činnostní charakter. Žáci pracovali ve skupinách s elektrosoupravami, zapojovali jednoduché elektrické obvody a vlastní experimentální činností si ověřovali platnost závěrů, které vyplynuly z předchozího výkladu učitelky. Učivo bylo vyvozováno velmi názorně a za aktivní spolupráce žáků. Žáci byli k zájmu o činnost v hodině učitelkou vhodně motivováni. Byl jim dán prostor pro uplatnění dříve získaných vědomostí a zkušeností, na něž výklad nového učiva vhodně navazoval. Tempo výuky bylo přiměřené schopnostem žáků, probírané učivo bylo průběžně procvičováno.

V 7. ročníku byla výuka dobře zvládnuta po věcné, metodické i organizační stránce. V úvodu hodiny byl zařazen demonstrační pokus, který žáky vhodně motivoval k zájmu o další činnosti v hodině. Nové učivo bylo vyvozeno názorným způsobem s použitím dalších dobře připravených pokusů. Výklad učiva provázela soustavná diskuse učitele se žáky, kteří veškerou činnost sledovali se zájmem a aktivně se do ní zapojovali. Učivo bylo

vhodně aktualizováno uváděním řady příkladů z praxe, žáci byli učitelem soustavně vedeni k samostatnému myšlení. V závěru hodiny bylo učivo vhodně zopakováno, z reakcí žáků bylo patrné, že učivo správně pochopili.

Výuka v 8. ročníku byla učitelkou dobře zvládnuta po věcné stránce. Vyučující vyvozovala učivo metodicky správně s využitím vhodných demonstračních pokusů. Ne všechny pokusy však byly zcela průkazné vzhledem k tomu, že k jejich provedení byly použity některé nefungující pomůcky. Hodina měla klasickou stavbu s převahou frontální práce. V hodině převládal monolog učitelky, který neumožnil žákům aktivnější zapojení do výuky.

Poznámkové sešity žáků jsou vedeny přehledně, obsah zápisů nasvědčuje tomu, že učivo je probíráno v souladu s učebními osnovami předmětu a řádně procvičováno. Podkladů pro stanovení celkové klasifikace žáků mají vyučující dostatek.

Úroveň výuky fyziky lze na základě veškerých zjištění hodnotit jako průměrnou.

6. Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Výsledky vyučování ve sledovaných předmětech nelze jednoznačně hodnotit z toho důvodu, že v průběhu inspekce nebyly zadány žádné prověrky a testy k ověření znalostí žáků.

Škola se dlouhodobě věnuje dětskému uměleckému přednesu veršů a prózy. Žáci tradičně obsazují první místa v okresním kole soutěže v recitaci, vyhlašované MŠMT ČR. V roce 1994 a 1998 postoupily žákyně školy - vítězky krajského kola - na celostátní přehlídku. V letošním školním roce postupují do krajského kola této soutěže tři žáci.

Žáci školy se zúčastňují některých dalších soutěží a olympiád. Významnějších úspěchů dosahují v biologické olympiádě, kde se v předchozích letech několik žáků školy dobře umístilo v okresním kole této soutěže. Soutěží a olympiád v matematice a chemii se žáci zúčastňují převážně jen na úrovni základního kola, ve vyšších kolech těchto soutěží významnějších úspěchů nedosahují. Soutěží v anglickém jazyku a fyzice se žáci školy v posledním období nezúčastňují.

ZÁVĚRY

Materiálně technické podmínky školy pro výuku jednotlivých sledovaných předmětů nejsou srovnatelné. Škola má dobré podmínky pro výuku českého jazyka na 1. stupni, matematiky na 2. stupni a anglického jazyka. V nevyhovujících materiálních podmínkách je vyučována chemie, fyzika a přírodopis.

Personálně je výuka sledovaných předmětů zajištěna velmi dobře s výjimkou anglického jazyka, kde část výuky předmětu zajišťuje učitelka bez příslušné odborné způsobilosti.

Kvalita výuky ve sledovaných předmětech je srovnatelná a lze jí celkově hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Škola dobře plní funkci vzdělávacího zařízení.

Doporučení pro další činnost školy

- Zaměřit pozornost vedení školy na důslednější kontrolu a pomoc v uvádění začínajících učitelů do praxe.
- Motivovat žáky školy k širší účasti v soutěžích a olympiádách.

